

Minneslund vid Himmeta kyrka

Ändring av minnesplats

Antikvarisk rapport

Sticklinge 11:1
Himmeta socken
Västmanland

Helén Sjökvist

Innehåll

Inledning	1
Bakgrund	2
Utförda åtgärder	3
Referenser	5
Litteratur	5
Tekniska och administrativa uppgifter.....	5

Utgivning och distribution:
Stiftelsen Kulturmiljövård Mälardalen
Stora gatan 41, 722 12 Västerås
Tel: 021-80 62 80
Fax: 021-14 52 20
E-post: info@kmmmd.se

© Kulturmiljövård Mälardalen 2011

Omslagsfoto: Ny minnesplats i minneslunden vid Himmeta kyrka. Foto: Helén Sjökvist.

Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet. Ärende nr MS2006/01407.

ISBN: 978-91-7453-108-4

Västerås 2011.

Inledning

Under 2010 har minnesplatsen i minneslunden vid Himmeta kyrka ändrats. Tillstånd till arbetet gavs av Länsstyrelsen 2010-06-16, dnr 433-1761-10. Stiftelsen Kulturmiljövård har medverkat som antikvarier på uppdrag av Köpings kyrkliga samfällighet.

Himmeta kyrka uppfördes troligen under 1200-talet.¹ Till en början omfattade den ett rektangulärt långhus med smalare, kanske absidförsett kor, spåntäckt sadeltak samt eventuellt ett västtorn. Fönster fanns bara på den södra sidan. Inträde skedde genom en trång portal i södra sidans västra ände. Under 1300-talet utvidgades koret så att kyrkans plan blev helt rektangulär. Samtidigt blev sakristian utbyggd på norra sidan och möjligen tillkom tornet först nu. Under första hälften av 1400-talet dekorerades kyrkorummets väggar med kalkmålningar, varav fragment återstår.

Figur 1. Kyrkans läge markerat med en ring på Gröna kartan. Skala 1:50 000.

Figur 2. Himmeta kyrka sedd från söder. Foto: Helén Sjökvist.

Figur 3. Utsnitt av storskifteskarta över Sticklinge år 1800 med kyrkan och kyrkogården markerade. Lantmäteristyrelsens arkiv akt: T18-14:1.

¹ Hammarösköld 2005.

Bakgrund

Minneslunden ligger i kyrkogårdens sydöstra hörn och tillkom 1988.² Den omges av en måbärshäck och består i övrigt av en gräsmatta, ett parti belagt med betongsten samt ett centralt beläget stenröse och en ljusbärare. Intill minneslunden ligger även bårhuset från 1950, ritat av arkitekt Bernhard Schill.

Figur 4. Bernhard Schills bårhus från 1950 och entrén till minneslunden. Foto: Helén Sjökvist.
Figur 5. Entré till minneslunden. Foto: Helén Sjökvist.

Figur 6. Minneslunden sedd mot sydväst före åtgärder. Foto: Helén Sjökvist.
Figur 7. Minneslunden sedd mot öster före åtgärder. Foto: Helén Sjökvist.

Figur 8. Minneslunden kringgårds av en måbärshäck samt av bogårdsmuren av sten. Foto: Helén Sjökvist.
Figur 9. Minneslunden sedd mot nordöst. Foto: Helén Sjökvist.

² Hammarskiöld 2005.

Figur 10. Det stenröse som markerade minnesplatsen före ändringsåtgärderna. Foto: Helén Sjökvist.

Utförda åtgärder

De förändringar som är utförda rör i första hand borttagning av stenröset som tidigare utgjorde minnesplatsen i lunden, samt införandet av en "vattensten" och utsmyckning med dekorationsgrus av ett parti runt om denna sten. Man har även planterat ett antal perenner runt om vattenstenen. De befintliga betongplattorna är kvar och häckplanteringen som avgränsar minneslunden från resten av kyrkogården är intakt. Inte heller ljusbäraren är flyttad, utan denna har integrerats i den nya gestaltningen av minnesplatsen. Vattenstenen är tillverkad i granit och köpt från Garden Aquatica.

Figur 11. Entrén till minneslunden efter åtgärder. Befintliga betongplattor har behållits. Foto: Helén Sjökvist.

Figur 12. Minnesplatsen efter åtgärder. Foto: Helén Sjökvist.

Figur 13. Minneslundan sedd mot sydöst efter åtgärder. Foto: Helén Sjökvist.

Figur 14. Minnesplatsen efter åtgärder. Foto: Helén Sjökvist.

Figur 15. Vattenstenen och omgivande dekorationsgrus. Foto: Helén Sjökvist.

Referenser

Litteratur

Hammar skiöld, Rolf. 2005. Karakterisering av Himmeta kyrka. Västerås stift.

Tekniska och administrativa uppgifter

Stiftelsen Kulturmiljövård nr:	10084
Länsstyrelsen dnr:	433-1761-10
Fastighetsbeteckning:	Sticklinge 11:1
Landskap:	Västmanland
Län:	Västmanlands län
Socken:	Himmeta
Kommun:	Köping
Ägare-beställare:	Köpings kyrkliga samfällighet
Antikvarisk medverkan:	Stiftelsen Kulturmiljövård Helén Sjökvist Stora gatan 41 722 12 Västerås